

Název předmětu: Ochrana obyvatelstva a IZS

Téma: Humanitární pomoc

Cíl:

Student rozumí významu humanitární pomoci v ochraně obyvatelstva a zná základní poskytovatele humanitární pomoci.

Úkoly pro samostatnou práci:

Studium povinné literatury, vybraní studenti si připraví seminární práci na zadané téma z oblasti varování a informování obyvatelstva o rozsahu 5 normostran textu, seminární práce budou prezentovány na semináři.

Povinná literatura:

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.

Ochrana obyvatelstva a krizové řízení: skripta. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2015. ISBN 978-80-86466-62-0.

Dostupné také z: <http://krizport.firebrno.cz/dokumenty/skripta-ochrana-obyvatelstva-a-krizove-rizeni-2015>

Doporučená literatura:

Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů.

Vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému.

Vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva.

Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení, ochrany obyvatelstva, environmentální bezpečnosti a plánování obrany státu. Praha: Ministerstvo vnitra - odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality, 2016.

Obsah:

1) Základní pojmy

Humanitární pomocí rozumíme „činnost vládních i nevládních orgánů a organizací, dobročinných spolků a jednotlivců konaná ve prospěch obyvatelstva určitého regionu, postiženého krizovou situací. V mezinárodním měřítku, pak i pomoc obyvatelstvu regionů na území jiného státu, strádajícího v důsledku vnitřních či mezinárodních konfliktů.“ (Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení, ochrany obyvatelstva, environmentální bezpečnosti a plánování obrany státu)

Dle § 7 odst. 1 písm. b) zákona č. 239/2000 Sb. plní Ministerstvo vnitra úkoly v oblasti „*zapojení České republiky do mezinárodních záchranných operací při mimořádných událostech v zahraničí a poskytování humanitární pomoci do zahraničí v součinnosti s Ministerstvem zahraničních věcí; humanitární pomoci se pro účely tohoto zákona rozumí opatření prováděná za účelem pomoci obyvatelstvu postiženému mimořádnou událostí, v jejichž rámci se využívají lidské a materiální zdroje.*“ Dle § 7 odst. 4 písm. b) zákona č. 239/2000 Sb. je Ministerstvo vnitra kontaktním místem pro vyžádání humanitární pomoci do zahraničí.

Zapojení ČR do mezinárodních záchranných operací při mimořádných událostech v zahraničí může mít podle § 1 nařízení vlády č. 463/2000 Sb. formu

- „a) *vyslání záchranné jednotky pro provádění záchranných prací nebo k hašení požárů,*
- b) *vysílání odborníků,*
- c) *poskytování odborných informací, nebo*
- d) *poskytování humanitární pomoci.*“

Na úrovni kraje organizuje a koordinuje humanitární pomoc pro zabezpečení záchranných a likvidačních prací HZS kraje dle § 10 odst. 5 písm. g) zákona č. 239/2000 Sb. Pokud jde o poskytování humanitární pomoci v rámci kraje, zabezpečují HZS krajů zejména

- a) přepravu humanitární pomoci,
- b) skladování humanitární pomoci.

2) Poskytovatelé humanitární pomoci v ČR

V souladu s § 10 odst. 1 zákona č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, vytváří Správa státních hmotných rezerv (SSHR) zásoby pro humanitární pomoc. Dle § 10 odst. 2 zákona č. 241/2000 Sb. rozhoduje o vydání zásob pro humanitární pomoc „*(...) předseda Správy státních hmotných rezerv na základě požadavku hejtmana nebo starosty obce s rozšířenou působností. Přídělení zásob pro humanitární pomoc fyzickým osobám vážně postiženým krizovou situací zajišťuje hejtman nebo starosta obce s rozšířenou působností, kterému byly zásoby pro humanitární pomoc poskytnuty. Vydané zásoby se neuhrazují, ani nevracejí.*“ Zásoby humanitární pomoci se poskytují postiženým osobám bezplatně. Slouží pro první tři dny trvání krizové situace k zajištění nezbytných životních potřeb obyvatelstva.

HZS ČR a AČR mají k dispozici tzv. materiální základny humanitární pomoci (MZHP). MZHP je zařízení pro zabezpečení základních životních potřeb postiženého obyvatelstva na nezbytně dlouhou dobu. MZHP slouží primárně pro nasazení na území ČR. Pro účely poskytování mezinárodní pomoci byla v rámci HZS ČR vytvořena Národní základna humanitární pomoci (NZHP) dislokovaná ve Zbirohu. NZHP je určena nejen k poskytování mezinárodní pomoci do zahraničí, ale také k efektivnímu přijímání a distribuci humanitární pomoci, která do ČR směřuje ze zahraničí.

Významnou roli při poskytování humanitární pomoci mají nestátní neziskové organizace (NNO). NNO při řešení mimořádné události nebo krizové situace schopny zajišťovat následující činnosti:

- a) poskytnutí materiální pomoci
- b) dobrovolnická činnost
- c) zapůjčení techniky
- d) poskytování první pomoci
- e) monitoring rozsahu škod a sociální potřeb
- f) poskytnutí psychosociální pomoci
- g) zajištění provozu evakuačních středisek
- h) poskytnutí finanční pomoci.